

HONVÉD.

Megjelenik e' lap vasárnapot kivéve minden este, féliven. Tartalmát teszik a' főhadivezérség hivatalos közleményei, iránycikkék, bel- és külföldi hírek.
Hirdetmények a' szokott díjért vétetnek fel.

HIVATALOS ROVAT.

A' feldunai táborból.

Ma délután az ellenség tétényi táborunkat megtámadta, de seregünk által visszaveretett. Vesztesség több halottban mindkét részen van. Az ellenség részéről jóval több. A' főváros nyugodt lehet.

Ujabb örvendetes hír.

A' tétényi győzelem nagyobb sem mint hirdettetett. Az ellenségből egy egész osztály, Wilmos huszárjaink két szakasza által, egészen levágtatt. A' főváros örülhet.

Pest január 3. 1849. 5 órákor estve.

Csányi László s. k.
fő. k. biztos.

Bem tábornok urtól következő tudósítást vettem.

Alezredes ur!

Beszterczét és Naszódot bevettük és az ellenséget Urbán és Binder vezérek alatt Dornán túl bajtottuk.

Holnap Beszterczére visszatérek, hogy kevéssé kinyugodjam magam.

Dorna Bukóvinában jan. hó 5. 1849.

Bem, tábornok.

Mily óriási különbség van e' hivatalos hadi tudósítás és a' most divatban levők között!

Tóth s. k.
alezredes.

Országos teljhatalmu biztos Beöthy Ödön, az ellenségtől már megtisztult hatóságokhoz. Kolozsvártt jan. 2-án 1849.

Azon bitór hatalom, mely a' Magyarországgal törvényesen egyesült Erdélyben, az alkotmányos szabadságot, katonai összeesküvés által támogatva holnapok előtt lenyűgözte, 's legközelebbi napokig bilincsbe tartá, az örök igazságnevében

indult, 's az alkotmányos hatalom által gyámolt magyar seregek által Erdélyben már már egészen törve leendő, mi még telyesen elkövetkeznek is, az alkotmányos szabadság ellenségeitől megtisztult hatóságokban, a' törvényes rendnek, 's alkotmányos szabadságnak azonnal, 's addig is életbe kell lépnie, innen folyólag:

Midőn a' honvédelmi bizottmány rendeletéből b. Vay Miklós ur ő nmlga helyett, országos biztosi állásomban működésemet mai napon megkezdem, mindenek előtt arról tudósítom önöket, hogy a' törvényesen történt unio után, rendén kívül bár de mégis maig fentállott és működött kormányshéket mai napon tett intézkedésem folytán, a' honvédelmi bizottmány további rendeletéig ideiglenesen felfüggesztettem; következőleg mai naptól fogva minden oda tartozó 's tárgyalást kívánó ügyek az illető ministeriumhoz lesznek önök által felterjesztendők, valamint én is a' megszüntetett kormányshéknél találtató, 's még tárgyalásra váró iratokat oda terjesztendem fel, mit önök kebelében, a' lakosok e' felől értesülhetése, 's folyamodás vagy más esetekbeni alkalmazkodhatás tekintetéből rögtön közhírré tenni szükséges leszén.

Belép tehát önök kebelébe a' törvényes rend, 's ezzel életbe kell lépni a' közigazgatás azon módjának is, mely Magyarország többi hatóságaiban gyakoroltatik. 'S e' tekintetben addig is, míg a' részletességekbe bővebben belé ereszkedni lehetne, mintán tudom, hogy az eddigi Erdély törvényhatóságaiban elkülönített házi pénztárak nincsenek; a' hatósági köztisztviselők fizetése, és más rendszeres kiadások fedezésére szükséges költségeket illetőleg, arra hívom fel önöket: hogy a' tisztviselők számáról, hivatalaik minőségéről, 's egyenkinti fizetéseik mennyiségéről, hatósági rendszeres költségek táblás kimutatásának is melléklésével engemet a' fizetések aránti további intézkedés végett legrövidebb idő alatt tudósítani sziveskedjenek.

Legelsőbb teendőik közé kívánom önöknek számíttatni, hogy minden elkövetessék, mi az ellenség tova üzésével helyreállítandó béke és rend meggyökereztetésére szolgálhat, 's minden fölhasználtassék, mi az előbbi ellenséges állásnak újabban erőre kaphatását elfojtani célszerűnek látszik. 'S ez okból ne késsenek önök hatóságuk kebelében mindazon helyeket 's házakat legszorosabban kikutatni, melyek eddig elő gyanusoknak mutatkoztak, 's minden néven nevezendő és harcban használható fegyvereket elkoboztatni, 's azokat följegyzés mellett egyszerre ide a' fővárosba, bizonyos e' végre általam kijelendő helyre azonnal beszállítani.

Fájdalmas köztudomás, miszerint a' közelebbi időkben, önök kebelében számtalan egyének raboltattak ki és károsítottak meg a' tulajdont tisztelni nem tudó, 's rablökként daló ellenség által. Az ország kormánya czélul tűzte ki tétlleg megmutatni, miképp a' hon polgárainak vagyoni belső gyarapodását, azoknak jóllétét szíven hordja, tudván: miszerint egyesek jólléte teszi az őszszeshon jóllétét. És ezen elvből kiindulva nem nézhetvén, hogy a' hon polgárai inségre, sőt több helyen vég pusztulásra jussanak; elhatározta az ellenség által okozott károkat becsült árron kifizetni. Ugyan azért

Bizzanak meg önök anyi küldöttséget, meynyit keblőkben szükségesnek vélnek, 's irassák össze rögtön az ellenség által okozott károkat 's egyszersmint kirekesztésével minden visszaélésnek becsültessék is meg azokat; mi megtörténvén, az így készülendő kimutatást, a' megkívántató őszszeg iránti intézkedés végett hozzám azonnal küldjék bé. Ezen kívül

Legszigorubb intézkedéseket tegyenek önök az iránt, hogy ha kebelőkben, bár kinél, 's bár minemű, erőszakkal elvett, elrabolt vagyoniok találtatnának, azok kipuhattatassanak, 's miután rögtön köröztetés útján intézkedni fognak arról, hogy az e' féle erőszakosan egyesektől elvett javak megyéjök székhelyére 8 napok alatt az illetők által bevitessenek, hol a' valóságos tulajdonosok azokat rendes úton elsajátítani képesek leendenek, ha ily elrablott holmik bár kinél ezután is találtatni fognak, az olyan makacs, 's minden emberiséget levetkezett rablók a' legkeményebb büntetés alá vetessenek. Végre

Az ország kormánya legfőbb feladatai közé számítván, hogy a' hon lakosi a' jelen háborus időben is, teljesített szolgálataikért, 's kiszolgáltattott javaikért kifizettessenek: arra hívom föl még önöket, hogy: a' magyar seregek legközelebről történt másodszeri 's diadalmas bevonulása óta, a' keblőkbeli lakosok által telyesített fuvaroknak és terményeknek hiteles feljegyzését azonnal elkészítetvén, azt hozzám a' továbbiak megrendelése végett azonnal mutassák föl.

Országos teljes hatalmu biztos Beöthy Ödön urnak idei januarius 2-ról 16. szám alatt kibocsátott rendelete következtében ezennel közhirre 's illetőleg mindenkinek szoros kötelességévé tétetik — miszerint

1-ör. A' törvényesen történt Unio után rendin kívül bár, de mégis mostanig fenállott és működött erdélyi kir. kormánysszék a' honvédelmi bizottmány további rendeletéig ideiglenesen felfüggesztetvén, valakiknek bár minő felfolyamodások lenne, azt az illető magyar ministeriumhoz tegyék és küldjék fel.

2-ör. A' kik oly egyéneket tudnának e' városon lappangani, kik a' közcsendet és békét mint bujtogatók fölháborítani próbálnak, az olyanokat a' rendőrigazgatósághoz legkeményebb büntetés terhe alatt rögtön bejelenteni el ne mulassák.

3-ör. A' kikkél harcban használható állományi fegyverek lennének, azokat 24 óra alatt a' város házához a' rendőri hivatalba felhozni szigoru kötelességöknek ismerjék.

4-er. Minden ember, a' hol rablott marhát, vagy bármi névvel nevezendő rablott vagyont tud, maga tizede szolgabirájának legottan jelentse bé, hogy tulajdonosának maga útján átadattathassanak,

5-ör. Az innen kivonult ellenséges tábor bejöveteleivel kinek mitsoda kára történt, hasonlólag illető fertálya szolgabirájának jelentse fel, történt káiról ugyan oda hiteles becsü-levelet adván bé — mind azon károk ugyan is, a' hon polgárainak jóllétét szíven hordozó országos kormány által becs árokban megfizettetni elhatározottak.

A' kolozsvári tanácsból jan. 4-ik napján 1849.

Kiadta Jónás Dániel,
h. aljegyző.

Nem hivatalos rész.

Dézs, jan. 6. Ugy hiszem nem teszek rossz szolgálatot, midőn a' Dézsen 's környékén azon idő alatt, míg a' világtól el voltunk zárva, történeteket a' közönség tudomására juttatom.

Mult évi nov. elején hire volt, mikép a' határörök oláhokkal vegyesen szándékoznak Dézst elfoglalni. A' megye e' birre b. Vaytól küldöttség által segedelmet kért, a' város őrizete nem állván többől mint 180 honvédből, néhány nemzetörből 's mintegy 50 Turszky gyalogból, ez utóbbiak tisztii kara már Bethlenben megösmertette magát. Semmi segély nem adatott. Nov. 9-kén déljárt a' honvédek kivonultak. Urbán levelet ir a' városnak, melyben a' város feladását, 10,000 p. ftot fegyverek kiadását 's egyik megyei főbirót kívánta. Az egyesség meglette előtt a' főbiró eltávozott 's igen helyesen. Urbán megigérte, hogy katonáival, kik Kozárvár körül táboroztak, Dézsen mitsem mulat, oláhait pedig a' városon még csak keresztül sem viszi.

Novemb. 19-dikén Urbán fölveszi a' pénzt 's beszáll egy divisio lovassal 's öt ágyúval Wardenerral együtt Dézsre 3,800 gyaloggal. E' népből a' határőröket a' rét erdőnél táborba szállítja, a' többit Dézsen beszállásolja, 's az egész népségnek élelmezését parancsolja. A' megyéhez küldött első rendelet oláh és német nyelven iratott, 's a' felelet ezen nyelveken vagy latinon kívántatott. A' tisztek már ekkor fennen hazudták Pestnek Windischgräcztől elfoglaltatását. 12-én a' határőrökkel elmegy Sz. Ujvárra. 13-án a' sz. ujvári csatakor a' többi sereg nagyobb részét is elvezeti Wardenér.

17-én az ott maradt katonaság 's ménlovások pakolnak 's készülnek Borgóra. Ekkor ösmertük ki Stenczelt is. Hire volt a' Katona Miklós jöttének 's annak, hogy már 17-én Kaczkón volt nagy sereggel. Erre 's a' sz. falvi futásra a' Dézsen tanyázott katonaság 18-án éjjel megszökik, mit Katona tudott 's még sem jött. Azonban Kolozsvár föladatván estvére Vormacher ezredes vezénylete alatt a' 711-ből álló csapat visszajött utócsapatul. Ha K. N. Bányától Dézsig nem tölt annyit, mennyit alatt egész Erdélyt átutazhatja, a' Sz.falvánál megvert Urbán Wardenér 5 ágyus seregét Választon fogadhatja. Egyébiránt ha Kolozsvárt Választon föl nem adják a' megszalasztott ellenek, Urbán 's Wardenér innen haza szaladni voltak elhatározva, 's utjokat a' mezőségek vették volna.

19-én Katona parlamentairet küld, a' fegyverletétele mellett a' katonaságnak szabad hazamenetet ígervén. Parliamtaire eléggé kitudta a' katonaság számát 's ágyu nem létét. Ekkor a' sereg A. Örben, Kosály 's Kapjonban szállásolt. A' parlamentirozásnak semmi sikere sem lett. Estve 6 — 7 óra közt Katona, tudva, hogy a' Dézsen levő fegyveresség nagy része a' felszedett hid melletti fűzfák közt a' vízparton tanyázik, 28 ágyu lövést tesz a' Szamos tulpartjáról. Ezen haszontalanság eredménye a' lett, hogy Kövi nevű legjobb tüzér lábán puszkagolyóval veszélyes sebet kapott. Katona visszavonult Kapjonba előbbi szállására, oly parancsot adván az A. Örbe szállásolt nagy seregeknek, hogy hire nélkül semmi lövést se tegyenek.

20-kán Vormacher lovasság 's ágyu nélkül (mert nem volt) 711 fegyveressével megy A. Örnek, másfelől Kozárvárról 100 bocskoros határőr 's mintegy 1,800 oláh is indult a' Béla hegyen át A. Ör megé. Ezt az A. Örbe szállásoló magyar tábor észrevevén, a' faluból visszavonul a' sikra 's Katonával, ki Kapjonban aludt, tudatja az ellenség közeledését. Katona még sem jött 's nem is rendelkezett, a' golyóval fenyegetett tisztek a' vezényletet felelősségükre el nem vállalák, hanem vártak Katonára, az ellenség mindig közeledett

tömegbe, szinte puska lövésnyire, 's csak a' kiállított ágyuk látására fordult kettős léptekben vissza Dézsre, hova a' magyar sereg sem követte, nem lévén parancsnoka jelen. Délután Katona is megjelenik A. Örbe, 's seregével közeledik Dézsre, honnan az ellenfél kivonult. Ezt szinte tudhatta 's láthatta is K. 's mégis a' bejövétel 's üldözés helyett ő is visszafordult.

21-én déltájt bejött Dézsre a' magyar tábor, 's beszállásolja magát, másnap ismét jött sereg 's ágyu 's az ágyuk száma 16-ra nőtt.

Katona Dézsen időzött 24-ig az nránnali csata napjáig, 's előreit még sem tette Dézstől egy ágyulövésnyi távolságnál messzebb.

23-án két utazó zsidó beszéllé, mikép ez nap Urbán Sz. Ujvártól hál 's másnap meg fogja támadni. De ez az egy órai távolságra eső Sz. Ujvárról mit sem tudó főparancsnok előtt csak is zsidó beszédnek tetszett.

Az Urbán, Wardenér féle sereg Dézsen első megjelenésekor néhány házat kirabolt. Utközben elmaradtott legények oláhokkal egyesülten rabolták az udvarházakat. Tisztek lólopásba is ögyeledtek. Azt hallám, hogy Választról Urbán is elkötött egy angol televér szürkét.

Katona M. serege is rabolt utjában mindenütt, nemcsak élelmet, de lovat 's marhát 's még házi butorokat is; egy némely nemzetörtiszt falkamarhát 's számos lovat küldött Dézsre jötte előtt haza. És a' magyar tábor rablásának oka talán a' zsold nem fizetés volt, sokan mondák, hogy még egy napi zsoldot sem kaptak. Mindkét tábor fennen hirdeté, hogy kész pénzzel fizet mindent, egyik sem fizette meg a' hust 's kenyeret, szénát 's zabot a' lieferansoknak nem nyugtatványozták.

(Vége köv.)

Besztercze, jan. 4. „Cserhalom a' te tetőd diadalnak büszke tetője.“

Uj évünk jól kezdődött, az ellenséget meg nem kaphattuk ugyan, mert megszökött, de jobb szárnyunk Lekencze felől, balszárnyunk egy része Naszódon át, a' centrum Bethlen felől Beszterczére bevonultak. A' jobb szárny előőrseit az ellenség a' veresegyházi hegytetőn megtámadta, de székely huszáraink megszalasztották. Innen bevonult a' jobb szárny Lekenczére, hol körül belőleg század szélbeli oláh katona és egy csapat lovas tanyázott, de megszöktek. E' szárnyat továbbá Besenyőnél az ellenség egy pár ágyu lövéssel idvezelte hol viszont egy zászlóalj szélbeli 's egy fél század lovas tanyázott, de szárnyunk bevonulása előtt onnan is elillantak 's innen a' jobb szárny bevonult Beszterczére, honnan az ellenség félórával előbb odább állott. A' huszárság 's két ágyu utánuk nyomult, de beérni nem lehetett. A' centrum az nap f. h. 2-kán estve felé Beszterczére bevonult. Ugyan azon nap a' balszárny Makodnál az el-

lenség által megtámadtatott, hol két helyen az út általuk elbarricadroztatott, melynek egyikét nehezen sikerült szétbontani 's egyik ágyunk tengelyébe került. Makodnál az ellenségnek a' legkedvezőbb positioja volt egy hegytetőn még mi m. e. 1400 lépésnyire alatt egy felől a' Szamos, másfelől egy meredek sziklás hegy alatt az elbarricadrozott uton vonultunk fel felé, de félóra múlva positioját elhagyta 's mi foglaltuk azt el. Az ellenség 2 ágyujából meglehetősen üzelt, de lövései csak fenyegetők voltak és sikertelenek. Egy pár ágyu lövésünk nagy zavart csinált, 's rögtön szétfutamlást. Gyalogságunk felségesen viselte magát; a' vezérletnek 's főleg gyalogságunk bátorságának köszönhetni, hogy az ellenség kedvező positioját meg nem bírta tartani 's miután előbbi helyét elhagyta, anynyira megfutamlott a' hegyek közé, hogy huszáraink nem attaquirozhatták. Innen békésen bevonultunk Naszódra, honnan fehér zászlóval jöttek előnkbe mert az ellenség m. e. 3 zászlóaljal előlünk kiiramlott, Naszódon m. e. 400 fegyvert, sok ruhaneműt találtunk. E' balszárnyai csatában az ellenség m. e. 20 emberét veszíthet. Nekünk is van 2 — 3 sebesültünk 's egy huszár ló esett el. Van kevés foglyunk is. Beszterczéről az ellenség után 3-kán a' coburgok, vilhelmek és hunyadi lovasok 's m. e. 3 zászlóalj megindult az ellenséget felkeresni 8 ágyuval, mint hírlik az ellenség már Szucsáva körül jár. Az uton több pogyászos szekerek 's élelmi szerek fogattak el.

Beszterczéről a' szászok ellantak az Urbán védelme alatt, de ma ki lón hirdetve, hogy kik pár nap alatt vissza nem jönnek, vagyonuk ideiglenesen zár alá tétetik, 's már kezdenek visszaszállingózni. Azt hiszik a' gyámoltalanok, hogy a' szabadság csatáit védtelenek és ártatlanok vére fogja fertőzni, mint gaz elleneinkét, kik gyönyörködni látszának, a' Canibali kegyetlenségek gyakorlatában. Nem dicsekhetünk ugyan azzal, hogy a' pusztán hagyott lakokban a' megszállás első perczeiben nemi requisitiók nem történtek, de töstént statarium hirdtetett a' rablók irányában, 's a' rabolgatás megszűnt, 's seuki az ithon maradtak közül ingerelve nem volt. Enynyi az eddigiekről; jövő postán a' történendőkről még tudósítand

O. S. tüzér.

KÜLFÖLD.

Némethon. Berlin. A' saját zsirjában rottyogó 's élvezni szerető része a' poigárságnak, 's az ilyenekből alakult városi hatóság kibékült az ostromállapottal; ellenben az orruknál tovább látó 's a' szabadságot legfőbb élvezetnek tartó rész, a' városi hatóságnak bizalmatlanságot szavazott, de az átadó polgar letartóztatott. A' városi hatóság oly hív és kedvkereső a' katonaság iránt, hogy ennek nyála gyűl belé, hogy azt lepökje. Még a' kormány is úgy találta, hogy a' hatóság a' rendet tulon túl és minden dolgok fölött szereti. A' Kladeretsch gunylap szerkesztőjét saját lakában elfogatta; Schramm képviselőt, ki másfél év óta lakik Berlinben nejével együtt, kiüzette; a' híres költő Hoffmann von Fallersleben-t, nem tudván Berlinben mulatásának elég nyomos okát adni, kiutasította sat.... A' m. e. majusban kiosztott 26,000 darab fegyverből 23,000 bekerült, 's a' hátra lévő részt is mindenütt szimatolják.

Olaszthon. A' pápa hív főpapjaival tanakodik azon módokról, melyek szerint Romában a' rendet ismét vissza lehetne hozni.

Az Olaszthon pacificatioját magokra vállalt hatalmak, Anglia 's Frankhon maholoap megkezdendik az alkudozást Austriával, melynek helye Brüssel leend. Schwarzenberg austriai főminister is késznek nyilatkozott az alkudozás megnyitására; még csak addig várakoznak, míg Frankhon a' praesidensi választás kínos vajudásán átesik. A' sardiniai király Martini gróf által megújította azon kérését a' párisi kormányhoz, miszerint Bugeaud vagy Bedeau tábornokot sergei vezérletére végett engedné át, de alighn lesz valami sikere, mivel hogy az akudozások ideje alatt efféle lépést a' frankhoni kormány nem tehet.

Frankhon. A' Vaudeville színházban Proudhon azon híres állításának: a' birtok: rablás—parodiáját adják számos közönség előtt, mely saját szemeivel akar meggyőződni arról: miféle állat az a' communismus.

Thiers, Bonaparte Lajosnak esze, nyelve, tolla, nejétől ágyra és asztalra nézt elvált, tán azért, hogy testestől lelkestől az uj hatalomnak élhessen.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

A' „Honvéd“ félévi díja 6 frt. egy havi 1 frt. 10 kr. p. Egyes példányok ára 6 kr. váltóban. Előfizethetni Kolozsvárt a' szerkesztő szállásán (b. királyutca 21 szám) vagy a' kiadó hivatalban (b. farkasutca 52 szám) Vidéken a' Kolozsvári Híradó volt előfizetőséggyűjtőinél és azon postahivataloknál, honnan a' pénz és megrendelés elszállítása biztosan történhetik.

Szerkeszti és saját betűlvel nyomatja **Ocsvai Ferencz.**